

SYSTEM OŚWIATY W POLSCE

STRUCTURE OF EDUCATIONAL SYSTEM

SYSTEM OŚWIATY W POLSCE

Do systemu oświaty w Polsce nie zalicza się szkolnictwa wyższego, które stanowi odrębny dział administracji rządowej i ma zagwarantowaną konstytucyjnie autonomię.

W myśl zapisów Konstytucji RP każdy ma prawo do nauki.

Nauka jest obowiązkowa od 7 do 18 roku życia, ale status instytucji obowiązkowych mają jedynie szkoła podstawowa i gimnazjum.

Nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna.

Działalność i organizacja systemu określone są w Ustawie o Systemie Oświaty.

THE POLISH EDUCATION SYSTEM

Education in Poland is free of charge. The present school system in Poland was introduced in 1998/1999. Many changes concerning administration, financing, inspection, supervision and guidance have been implemented since then.

Full-time education is compulsory from 7 till 18. The academic year begins on 1st September and ends on the last Friday of June, and is divided into two terms. Students have 2-month and a week of holidays in summer, two weeks of half-year holiday in winter (January/ February) and additionally some days off around Christmas and Easter.

Schools can be of two types: public (state)schools which offer free education within the framework of the core curricula, and non-public schools. The latter can be private (fee-paying), church or civic schools. They may have their own curricula approved by the Minister of National Education.

PRZEDSZKOLE PRE-SCHOOL EDUCATION

Do przedszkola uczęszczają dzieci w wieku od 3 do 6 roku życia. Obowiązkowa jest „zerówka” dla dzieci 6-letnich. „Zerówki” organizowane są w przedszkolach, ale również szkoły mają prawo do utworzenia takiego oddziału.

Children aged 3-6 may receive pre-primary education, which is not compulsory. Public kindergartens are administered and financed by local authorities - communes. Parents' payments cover children's meals, extra lessons, and so-called extra fee if a child attends a kindergarten for more than 5 hours a day. The fee is set by the commune.

A kindergarten is obliged to provide unpaid teaching and nursing for at least 5 hours a day. All the six-year-old children are obliged to complete the 'zero year' either in a kindergarten or in a pre-primary classes attached to primary schools. The main goal is to support and stimulate the child's general development and give basic literacy and numeracy skills.

Przedszkolaki
z chojeńskiego przedszkola

SZKOŁA PODSTAWOWA

PRIMARY EDUCATION

Sześćoletnia szkoła podzielona jest na dwa trzyletnie etapy.

Pierwszy etap obejmuje klasy od I do III; zasadniczą część stanowi blok zajęć zwanych "kształceniem zintegrowanym" - zajęcia te prowadzone są przez jednego nauczyciela pełniącego również funkcję wychowawcy. Nauczyciel nie musi przestrzegać lekcyjnego czasu pracy, tj. dzielić czasu pracy uczniów na 45 minutowe jednostki lekcyjne, tak jak to się robi w klasach wyższych. Uczniowie uczestniczą również w zajęciach religii lub etyki. O uczestnictwie dziecka w zajęciach religii decydują ich rodzice. Na tym etapie edukacyjnym mogą zostać wprowadzone do szkolnego planu nauczania dodatkowe zajęcia edukacyjne, takie jak np. język obcy. Część uczniów uczestniczy również w zajęciach dydaktycznowyrównawczych oraz zajęciach gimnastyki korekcyjnej. Możliwe jest również wprowadzenie innych dodatkowych zajęć dla wszystkich lub grupy uczniów.

Drugi etap obejmuje klasy IV -VI. Przedmiotów uczą różni nauczyciele, z czego jeden (wychowawca) odpowiedzialny jest za swoją klasę. Naucza się: języka polskiego, języka obcego nowożytnego, matematyki, przyrody, historii i społeczeństwa, muzyki, plastyki, techniki, informatyki, wychowania fizycznego, religii lub etyki. Od klasy V uczniowie za zgodą rodziców uczestniczą w zajęciach z wychowania do życia w rodzinie.

W klasie VI uczniowie przystępują do **sprawdzianu** poziomu wiedzy i umiejętności, który jest jednakowy dla wszystkich uczniów. Uczniowie o specjalnych potrzebach

SZKOŁA PODSTAWOWA

PRIMARY EDUCATION

The primary stage lasts six years. Primary education is divided into two cycles: grades 1-3 and grades 4-6. In the grade 1-3 one teacher, who is also a class tutor, teaches all subjects (integrated teaching) while in the grades 4-6 subjects are taught by different teachers. The teaching at Stage I is meant to provide a smooth transition from pre-primary to school education. Educational activities are conducted according to a flexible timetable prepared by the teacher, in which the duration of lessons and breaks is influenced by the pupils' activity.

Core curriculum at Stage II includes Polish language, Modern foreign language, Mathematics, Natural Science, History and Civics, Music, Art, Crafts and Technology, Computer Science, Physical Education, Religion/Ethics (non-compulsory, parents' consent required).

SZKOŁA PODSTAWOWA

PRIMARY EDUCATION

The six years end with the Certificate of Completion of Primary Education. There is an external standardised test (The Competence Test) upon the completion of the primary school (grade 6). It provides pupils, parents and schools with information about the level of achievements of the six-year primary school leaver. The results do not have any influence on a pupil's promotion and should not be the basis of any selection process. These tests are comparable on the national scale.

**Uczniowie ze szkoły podstawowej nr 2
w Chojnie**

GIMNAZJUM

SECONDARY EDUCATION –

GYMNASIUM

Uczniowie uczęszczający do gimnazjum to młodzież w wieku 13-16 lat. Kształcenie na tym etapie ma charakter ogólny, naucza się następujących przedmiotów: języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, plastyki, muzyki, języka obcego nowożytnego, matematyki, fizyki z astronomią, chemii, biologii: geografii, informatyki, techniki, wychowania fizycznego i jeśli rodzice wyrażą taką wolę, również z religii. Uczniowie uczęszczają również na zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, które nie są jednak obowiązkowe. Nauka w gimnazjum kończy się egzaminem gimnazjalnym, pisany przez uczniów klas III w kwietniu. Termin corocznie ustala dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Gymnasium constitutes lower secondary level. The only admission requirement is successful completion of the 6-year primary school and the attainment of the primary school leaving certificate.

The teaching of this stage is arranged in subjects. Pupils are assessed separately in each subject. At the end of the third year of the gymnasium students take external national examination. The exam checks both abilities, skills and knowledge in the field of humanities, science and foreign language proficiency. The results are attached to the gymnasium leaving certificate and have strong bearing on admission to upper secondary schools.

GIMNAZJUM
IM. JANUSZA
KORCZAKA
W CHOJNIE

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

UPPER SECONDARY AND VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

Szkołę ponadgimnazjalną uczeń wybiera zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Do wyboru ma:

- **zasadnicze szkoły zawodowe** o okresie nauczania nie krótszym niż 2 lata i nie dłuższym niż 3 lata, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w dwuletnim uzupełniającym liceum ogólnokształcącym lub trzyletnim technikum uzupełniającym
- **trzyletnie licea ogólnokształcące**, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- **trzyletnie licea promowane** kształcące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- **czteroletnie technika**, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

UPPER SECONDARY AND VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

- **dwuletnie uzupełniające licea ogólnokształcące** dla absolwentów szkół zasadniczych zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- **trzyletnie technika uzupełniające** dla absolwentów szkół zasadniczych zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- **szkoły policealne** o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu,
- **trzyletnie szkoły specjalne** przysposabiające do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

UPPER SECONDARY AND VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

The upper secondary education covers the age group 16 to 18 or 19/20.

The following post-gymnasium schools are open to candidates who successfully graduated from gymnasia:

3-year general lyceum offering general education for students aged from 16 to 19 and leading to the maturity certificate required for admission to higher education institutions of various types. On the completion of this type of school pupils are awarded a school leaving certificate on the basis of school results, without a final examination. It gives access to the *Matura* examination or to post-secondary education

3-year specialised lyceum for students aged from 16 to 19 and leading to the maturity certificate but also offering a general vocational education in a chosen area

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

UPPER SECONDARY AND VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

4-year technical school leading to the maturity certificate and vocational qualifications at technician level

2/3-year basic vocational school leading to skilled worker qualifications.

Supplementary 2-year general and 3-year technical secondary schools offer routes to the maturity certificate and technician qualifications for the leavers of 2/3- year basic vocational schools.

Post - secondary schools (maximum 2.5-year) enable general and specialised secondary school leavers to obtain a vocational qualifications diploma of skilled worker.

ZSP Nr 1 w Chojnie

SKALA OCEN

GRADING SYSTEM

W klasach I –III szkoły podstawowej obowiązuje ocena opisowa. Ocenianie bieżące w ciągu roku oraz oceny śródroczne określa statut szkoły. Roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, ustala się w stopniach według następującej skali:

In years 1-3 the assessment is descriptive.

Starting with grade 4 pupils are given marks according to the 6-1 scale:

SKALA OCEN

GRADING SYSTEM

6 – celujący

5 – bardzo dobry

4 – dobry

3 – dostateczny

2 – dopuszczający

1 – niedostateczny

6 - excellent

5 - very good

4 - good

3 - satisfactory

2 - acceptable

1 - unsatisfactory

The assessment can be partial, periodical and annual. The marks ‘+’ and ‘-’ can also be added to the principal grades.

The teacher has to adjust educational requirements to the individual psycho-physical and educational needs of the pupil, in a case where pupil has been recognised by specialists from Psychological and Educational Services Centres.

Roczne oceny klasyfikacyjne z zachowania

Grades for Behaviour

Pupils also receive annual marks for their conduct according to the following scale:

- ✘ Wzorowe
- ✘ Bardzo dobre
- ✘ Dobre
- ✘ Poprawne
- ✘ Nieodpowiednie
- ✘ naganne

- ✘ Excellent
- ✘ Very good
- ✘ Good
- ✘ Acceptable
- ✘ Unacceptable
- ✘ Reprehensible

OCENIANIE I PROMOCJA

ASSESSMENT AND PROMOTION

Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.

Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

Na wniosek ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności lub na wniosek jego rodziców rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.

W oddziałach I - III na wniosek rodziców i po uzyskaniu zgody wychowawcy klasy lub na wniosek wychowawcy klasy i po uzyskaniu zgody rodziców oraz po uzyskaniu opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.

OCENIANIE I PROMOCJA

ASSESSMENT AND PROMOTION

Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej .
Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.

Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy. W wyjątkowych przypadkach rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin poprawkowy z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę.

OCENIANIE I PROMOCJA

ASSESSMENT AND PROMOTION

Assessment comprises:

Educational attainments (curriculum based assessment) - identifying level and progress in learning knowledge and skills described in curriculum as educational standards
Pupil's behaviour- identifying the level of respect in pupil's ethical and social norms.

In primary education (grades 1-3) pupils are promoted automatically if their achievements are assessed positively. Repetitions of the year are exceptional, and have to be justified by psychologists and accepted by parents.

In grades 4-6 pupils are assessed separately in each subject. The evaluation depends entirely on the teacher. Only final marks per semester and at the end of the school year have to be approved by the teachers' council in each school. The results of the partial and periodical assessment are taken into account in the end-of-year assessment.

OCENIANIE I PROMOCJA

ASSESSMENT AND PROMOTION

School marks, as well as assessment criteria should be overt to the pupil and his/her parents. A pupil is promoted to a higher grade if he has received 'acceptable' marks or above for all compulsory subjects at the end of the school year. If he receives 'unsatisfactory' mark in one subject, he can take a repeating exam in this subject. A pupil who has failed the repeat is not promoted and remains in the same grade.

The teachers' council of a school can decide about conditional promotion of a pupil who has got 'unsatisfactory' mark in one subject only.

At the end of each school year pupils receive certificates in a standardised form.

The principles of internal evaluation in secondary education are the same as those at primary schools.

PORADNIE PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNE

Zadania:

1. wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej
2. profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka
3. terapia zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych,
4. pomoc uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej
5. pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów
6. udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich rodzicom
7. prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli
8. wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny
9. wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji szkoły

PORADNIE PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNE

Apart from the above mentioned schools, there are **institutions providing psychological and pedagogical assistance for pupils with special needs.**

Psychological and Educational Services Centres issue opinions on:
existing needs for special education including directing mentally disabled children to remedial classes or special schools

existing need for individual teaching for children who are not able to come to school on a regular basis due to their health problems

Special educational needs children can get their education in mainstream schools or integrated (inclusive) schools, as well as in regular, integrated , special or therapeutic classes, or attend individual programmes at home.

PORADNIE PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNE

Psychological and vocational counselling centres provide guidance and counselling services as well as perform diagnostic and therapeutic functions. Their tasks include psychological diagnosing, intellectual and educational diagnosing (early detection and the scope of psychosomatic disorders) and social diagnosing (situation and living conditions in the family). The teams of experts deliver opinions concerning the form of educational and remedial or correctional and compensatory assistance for children with various disorders.

School psychologists and counsellors recognise individual students' problems and provide support to their parents, teachers and other professionals working with them. Their tasks include advising services in case of emotional, social and behaviour problems of individual students, also connected with drugs or alcohol, and prevention of addictions. They contribute to the solving of internal school problems as well.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

Poziomy studiów:

Studia pierwszego stopnia - studia licencjackie lub inżynierskie, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w określonym zakresie kształcenia, przygotowujące do pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu licencjata albo inżyniera.

Studia drugiego stopnia - studia magisterskie, przygotowujące do twórczej pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu magistra albo tytułu równorzędnego.

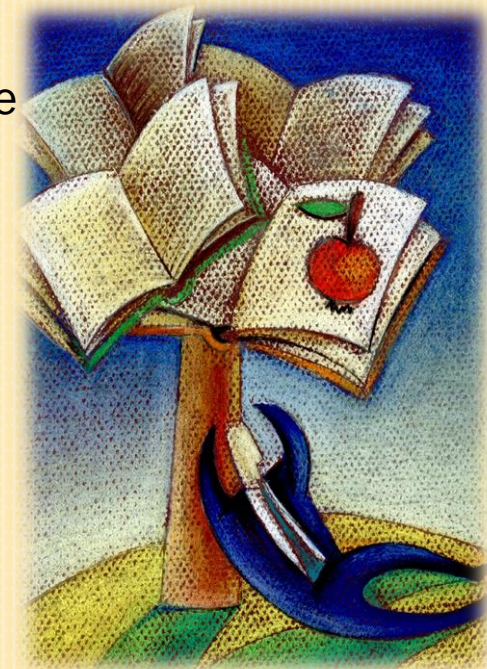
Jednolite studia magisterskie - studia magisterskie, na które przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, przygotowujące do twórczej pracy zawodowej, kończące się uzyskaniem tytułu magistra albo tytułu równorzędnego; ich ukończenie umożliwia ubieganie się o przyjęcie na studia trzeciego stopnia.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

Studia trzeciego stopnia - studia doktoranckie, na które przyjmowani są kandydaci posiadający tytuł magistra albo tytuł równorzędny, umożliwiające uzyskanie zaawansowanej wiedzy w określonej dziedzinie lub dyscyplinie nauki, przygotowujące do samodzielnej działalności badawczej i twórczej oraz uzyskania stopnia naukowego doktora.

Studia podyplomowe - inną niż studia wyższe i studia doktoranckie formę kształcenia przeznaczoną dla osób legitymujących się dyplomem ukończenia studiów wyższych.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

Institutions of higher education form a separate higher education sector. The higher education system includes state (public) and non-state institutions of higher education.

Another type of institution of tertiary education alongside existing university-type institutions are the state and non-state higher schools of vocational education and professional training.

Higher education syllabuses may be offered as full-time, part-time or extramural studies.

University level first stage

First level studies are organised both by university-type higher education institutions and the institutions of higher professional education. The graduates are awarded the professional title of *Bachelor* or *Engineer*. The graduates can continue their education at university-type institutions and non-university-type institutions in complementary courses of the second level.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

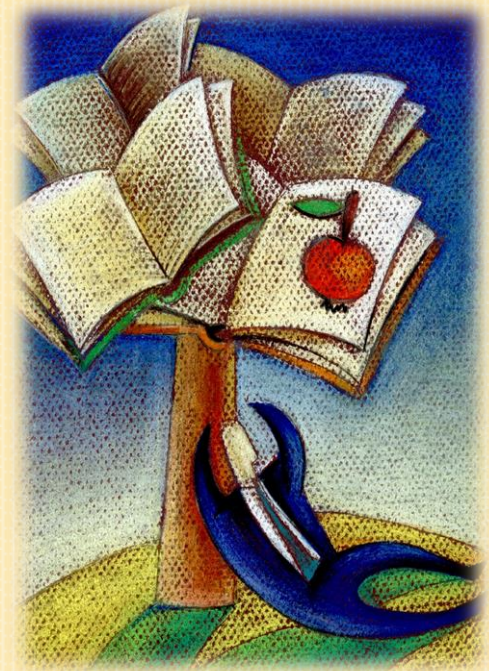
INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION

University level second stage

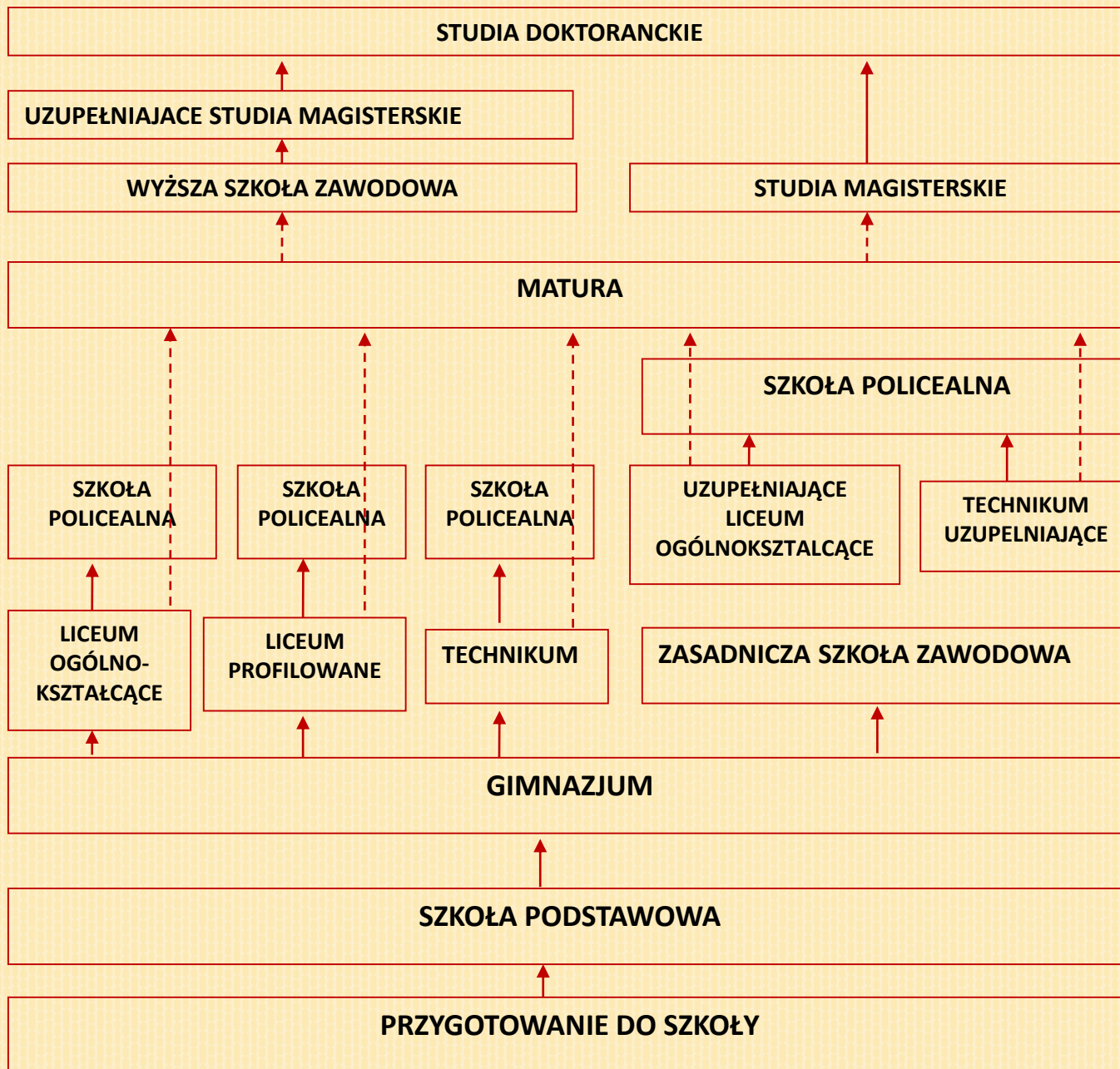
The studies of the second stage are organised in the university and non-university-type higher education institutions as uniform studies lasting for 5-6 years or as complementary studies lasting for 1.5-2 years. The graduates are awarded the title of *Master of Arts (Magister)*.

University level third stage

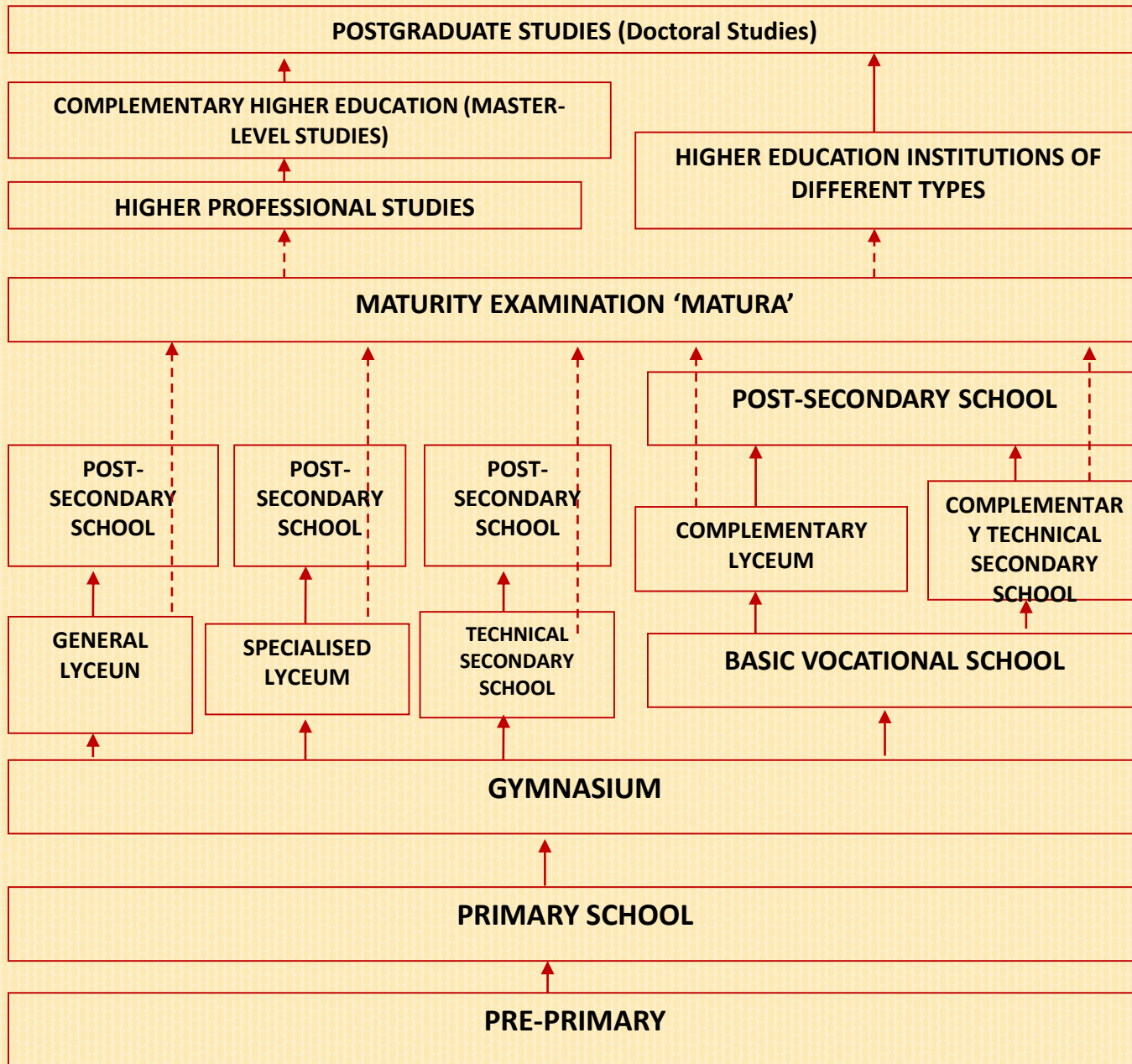
All candidates must hold the professional title of MA. The academic degree of PhD can be awarded to a candidate who successfully defended a doctoral dissertation and passed doctorate examinations.

SCHEMAT SYSTEMU EDUKACJI W POLSCE

STRUCTURE OF EDUCATIONAL SYSTEM

DZIĘKUJĘ ZA
UWAGĘ

THE END